

februari 2013
#20

Nederlands kenniscentrum
voor ondergronds bouwen en
ondergronds ruimtegebruik

Nieuwsbrief

Op de agenda:

- **13 EN 14-03-2013**
[Nationaal Buisleidingen Platform](#)
- **20-03-2013**
[Dag van de Ingenieur](#)
- **15 T/M 21-04-2013**
[BAUMA](#)
- **16-04-2013**
[Diner van de Ondergrond](#)

Ook op de website:

[Drenthe presenteert Structuurvisie Ondergrond 2.0](#)

Provincie Drenthe wil het beleid voor de ondergrond actualiseren. In de concept-Structuurvisie Ondergrond 2.0 zijn de uitgangspunten voor mogelijke functies in de bodem aangevuld met nieuwe gegevens, gebruiksfuncties en een effectentoets.

[Veilige omgeving bij gevaarlijke stoffen](#)

Werkt u op het gebied van ruimtelijke ordening of externe veiligheid? Vul dan de enquête in van het Verbeterprogramma Groepsrisico, een initiatief om de

In deze nieuwsbrief:

- [SCHREUDERSPRIJS 2013: INSCHRIJVING GEOPEND!](#)
- [KIVI-AVOND GELEERDE LESSEN NOORD/ZUIDLIJN](#)
- [GEZOCHT: SENIOR ADVISEUR MET VISIE OP TUNNELS](#)
- [BIJENKOMST PLATFORM O&O: REGIE OP ONDERGROND](#)
- [PAO-CURSUS VEILIGHEID ONDERGRONDSE INFRASTRUCTUUR](#)
- [BRAINSTORMEN OVER TECHNOLOGY RETURN](#)

Schreudersprijs 2013: inschrijving geopend!

Tijdens het COB-congres op 31 oktober wordt de Schreudersprijs uitgereikt: dé prijs voor bijzondere ondergrondse bouwprestaties. Wilt u in aanmerking komen voor de eer en de cheque van 25.000 euro? Meld uw project dan nu bij ons aan.

[STICHTING A.M. SCHREUDERS](#) wil een positieve bijdrage leveren aan de ruimtelijke inrichting van Nederland. Daarom reikt zij ieder jaar een prijs uit: het ene jaar de [SCHREUDERSSTUDIEPRIJS](#) voor studenten met een bijzonder afstudeerproject op het gebied van ondergronds bouwen, het andere jaar de [SCHREUDERSPRIJS](#) voor een bedrijf of instelling. De winnende organisatie ontvangt de prijs bijvoorbeeld voor een innovatieve bouwtechniek of een creatieve ondergrondse oplossing.

In 2013 is de beurt weer aan de Schreudersprijs. Vanaf nu kunt u uw organisatie aanmelden bij Ellen van Eijk van het COB: 0182 540 660 of ELLEN.VANEIJK@COB.NL. Zij vertelt u de precieze aanleverinstructies. Alle inzendingen moeten uiterlijk 1 augustus 2013 binnen zijn.

veiligheid van groepen mensen in de omgeving van gevaarlijke stoffen meer aandacht te geven bij gebiedsinrichting.

In het nieuws:

[Veiliger tunnelboren met geluidsgolven](#)

Tunnelboren zonder natte voeten te krijgen of overvallen te worden door instortingen. De TU Delft en MI-Partners ontwikkelen een apparaat dat dankzij geluidsgolven toont wat zich precies waar onder de grond bevindt. Het gebruikt eenzelfde soort technologie als waarmee echo's van embryo's worden gemaakt.

[Inspectie SZW lanceert toolbox voor gezonde grondwerkzaamheden](#)

Om te voorkomen dat werknemers in aanraking komen met verontreinigingen, heeft de Inspectie SZW de toolbox 'Gezond uit de grond' samengesteld. De handzame koffer bevat een instructiefilm, praktische instructiekaarten en checklists voor op de werkplek. Hiermee kunnen bedrijven een betere inschatting van de risico's maken.

Nieuw op de kennisbank:

Ook het ministerie van Infrastructuur en Milieu weet de [kennisbank](#) van het COB te vinden. Op 14 februari jl. werd het [COB-rapport Tunnels en luchtkwaliteit](#) aangeboden [aan de Tweede Kamer](#).

[IN 2011 WONNEN](#) BAM Civiel Noordwest en de Rijksgebouwendienst de Schreudersprijs voor de ondergrondse hoogstandjes die werden geleverd bij de renovatie van het Rijksmuseum. (Foto: via BAM Civiel Noordwest)

Geleerde lessen Noord/Zuidlijn

Ingenieursvereniging KIVI NIRIA TTOW organiseert in maart twee avonden met geleerde lessen van de Noord/Zuidlijn: op 14 maart gaat het om de communicatie en op 26 maart over de techniek.

Belangrijke lessen die geleerd zijn op het project Noord/Zuidlijn liggen op het gebied van communicatie en omgevingsmanagement. Michiel Jonker (woordvoerder van de Noord/Zuidlijn) en Esther Hesp (coördinator omgevingsmanagement) gaan op 14 maart uitgebreid in op de herpositionering van het project na de incidenten op de Vijzelsgracht in 2008. Op 26 maart staat de techniek centraal. De vier sprekers vertellen onder meer over de kracht van terugkoppeling van monitoring naar de ontwerper en hoe de [OBSERVATIONAL METHOD](#) zijn vruchten heeft afgeworpen bij de procesbeheersing.

[>> LEES MEER OP DE WEBSITE VAN KIVI NIRIA TTOW](#)

Gezocht: senior adviseur civiele techniek met visie op tunnels

Kunt u met gezag adviseren in iedere fase van een tunnelproject en in iedere levensfase van een kunstwerk? Kunnen technisch managers, projectmanagers en tunnelbeheerders bij u terecht met complexe vraagstukken over aanleg, renovatie en instandhouding? Dan heeft Rijkswaterstaat een interessante vacature voor u.

Bij de verbetering van de infrastructuur is het steeds vaker noodzakelijk dat Rijkswaterstaat tunnels aanlegt. Daarbij neemt het aantal tunnels in beheer bij

Een nieuwe aanwinst in de kennisbank is de brochure [Kleine Faunavoorzieningen bij kunstwerken in de infrastructuur](#). De voorzieningen kunnen bijvoorbeeld toegepast worden bij projecten van het [Meerjarenprogramma Ontsnippering \(MJPO\)](#), waarvoor ook bijna [zeventig nieuwe ondergrondse faunapassages](#) worden gerealiseerd.

Een dassentunnel onder het spoor. (Foto: ProRail)

Nieuwe participant:

Het COB-netwerk is weer een stukje groter. De [Dienst Metro van gemeente Amsterdam](#) is met ingang van 2013 participant. Samen met het COB zal met name gewerkt worden aan kennisborging, zodat de vele geleerde lessen bewaard blijven en breed benut kunnen worden.

Rijkswaterstaat toe. Steeds meer van deze tunnels komen nu in hun tweede levensfase, met de bijbehorende uitdagingen voor de instandhouding. Rijkswaterstaat is daarom op zoek naar een senior adviseur civiele techniek die gepokt en gemazeld is in het ontwerp, de realisatie en de instandhouding van tunnels.

>> [LEES MEER OVER DE VACATURE OP WERKENVOORNEDERLAND.NL](#)

Regie op de ondergrond

Na de startbijeenkomst van het initiatief *Wie komt van rechts?* op 13 februari jl. komt op 4 maart aanstaande het Platform O&O bij elkaar om dieper in te gaan op het onderwerp regie op de ondergrond. Waar lopen de deelnemers tegenaan bij het ordenen van ondergronds ruimtegebruik? En welke manieren zien zij om deze opgaven aan te pakken?

Het [PLATFORM ORDENING EN ONDERGROND](#) richt zich op integraliteit binnen ondergronds bouwen en legt zo de verbinding tussen de andere [COB-ONDERZOEKSGEBIEDEN](#). Het initiatief *Wie komt van rechts?* dat tijdens het [COB-CONGRES 2012 WERD GEÏNTRODUCEERD](#), vormt het thema van de tweede bijeenkomst.

John de Ruiter en Albert de Vries delen hun ervaringen met regie op de ondergrond in respectievelijk Rotterdam en Utrecht. Wilt u ook meediscussieren om de dilemma's en vraagstukken scherp te krijgen en mogelijke oplossingen te vinden? Meld u dan aan bij Edith Boonsma: 0182 540 660

of EDITH.BOONSMA@COB.NL

>> [LEES MEER OVER HET PLATFORM O&O](#)

Veiligheid ondergrondse infrastructuur

In samenwerking met het COB organiseert stichting PostAcademisch Onderwijs (PAO) in april de cursus Veiligheid ondergrondse infrastructuur. U leert hierin de veiligheidsproblematiek van ondergrondse infrastructuur te benaderen vanuit een integrale visie.

De vierdaagse cursus [VEILIGHEID ONDERGRONDSE INFRASTRUCTUUR](#) start op 16 april 2013. De cursus is bestemd voor de vele beroepsgroepen die in dit veld werkzaam zijn, zoals beleidsvoorbereiders, ontwerpers, adviseurs werkzaam bij ingenieursbureaus, hulpverleners en beheerders van ondergrondse infrastructuur en wetenschappers. Cursusleider is Evert Worm, [AMBASSADEUR](#) van het COB.

>> [DOWNLOAD DE CURSUSFLYER \(PDF\)](#)

Hoe denkt u over Technology Return?

Op het COB-congres 2012 presenteerden we het initiatief Technology Return: hoe kunnen we

ervoor zorgen dat de kennis die wordt opgedaan tijdens een bouwproject breed beschikbaar komt? De eerste brainstormsessie is op 5 maart aanstaande. U bent van harte welkom.

Het [GEMEENSCHAPPELIJK PRAKTIJKONDERZOEK BOORTUNNELS \(GPB\)](#) is een succesvoorbeeld: hierbij sloegen opdrachtgevers van vijf boortunnelprojecten en het COB de handen ineen om kennis over boorttechnologie efficiënt verder te ontwikkelen. Kunt ú voorbeelden geven van technologieën die zich sneller kunnen ontwikkelen of zich sneller hadden ontwikkeld als er (meer) innovatiemogelijkheden zijn binnen contracten? Op de bijeenkomst horen we uw ideeën graag.

[>> LEES MEER OVER DE STARTUP TECHNOLOGY RETURN](#)

Volg ons op Twitter [@COBTWEET](#)

Heeft u leuke of interessante nieuwtjes, wetenswaardigheden of agenda-items?

Stuur ze dan naar redactie@cob.nl. We ontvangen uw bijdrage graag!

U ontvangt deze e-mail omdat u heeft deelgenomen aan een of meerdere activiteiten van het COB.

Ontvangt u liever geen nieuwsbrieven meer van het COB? Dan kunt u zich [hier](#) afmelden

NEDERLANDS KENNISCENTRUM VOOR ONDERGRONDS BOUWEN EN ONDERGRONDS RUIMTEGEBRUIK

GRONINGENWEG 10, POSTBUS 420, 2800 AK, GOUDA. TEL.: 0182 540 660